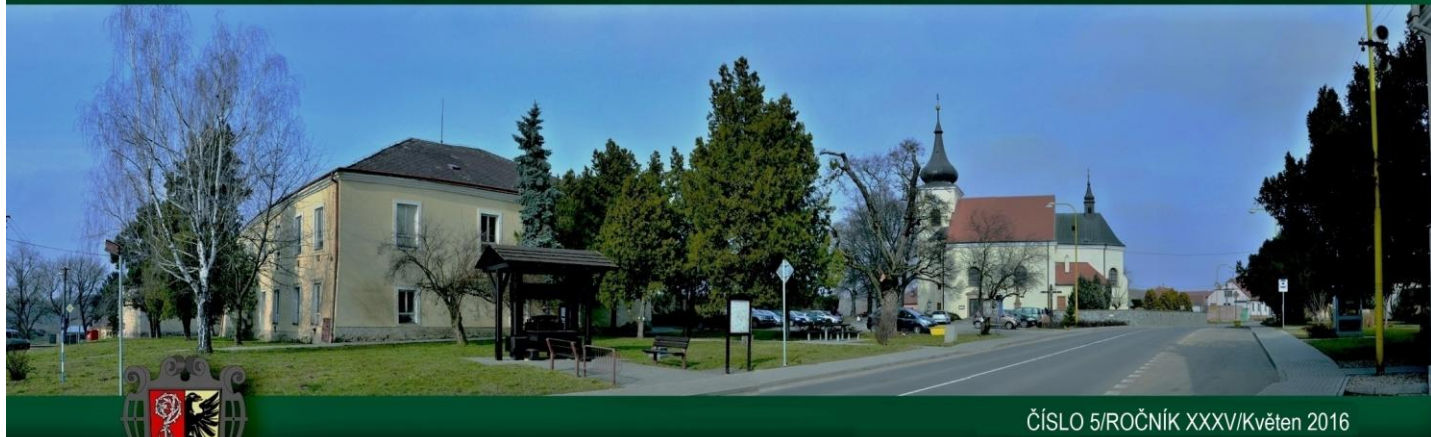

ZPRAVODAJ VELKÉ NĚMČICE

Četnická stanice Velké Němčice - III. část.

Helena Rýlichová, kronikářka

Pokračování knihy č.1b Památník četnické stanice Velké Němčice – období okupace a konec války ve Velkých Němčicích v letech 1940 – 1945.

Dnem 31. prosince 1940 byla četnická stanice Uherčice zrušena a tato obec i s úsekem státních hranic připadla do zdejšího obvodu. Stanice střežila potom delší úsek státních hranic a při tom vysílala příslušníky ke střežení železniční tratě ve Vranovicích, Hrušovanech a Brně, k čemuž sotva stačila.

Obyvatelstvo se chovalo k Němcům odmítavě a zdrženlivě. Povinnost dodávek byla splňována liknavě a často s pokutami, neboť bylo přesvědčeno, že poroba je dočasná a že nadejde den svobody. V této naději je utvrzoval zahraniční rozhlas.

Ve Velkých Němčicích a Uherčicích byli Blockleiteři strany NSDAP. Tito přemlouvali neuvědomělé české občany pod různými sliby, využívali postavení sociálně slabých, ba i hrozbou donucovali, aby čeští lidé přestupovali k Němcům. V roce 1942 bylo jejich přičiněním zapsáno v německém katastru ve Velkých Němčicích 7 rodin, v Uherčicích 13 rodin a v Křepicích 2 rodiny. Poněvadž děti těchto rodin by byly nuceny docházeti do školy do Židlochovic, byla zřízena ve Velkých Němčicích a Uherčicích německá škola. Ve Velkých Němčicích byla k tomu účelu okupována stará česká obecná škola, v Uherčicích jedna třída české obecné školy. Do německé školy ve Velkých Němčicích docházeli žáci místní a z Křepic. Bylo jich pro zřízené školy celkem 11, v Uherčicích rovněž 11, vesměs místních.

Dne 8. září 1942 dostavili se do Velkých Němčic, Křepic a Uherčic prospektoři SS a počali vyhledávat české zemědělské usedlosti pro německé vystěhovalce. Byly zabírány usedlosti rodin, které neměly mužských potomků, nebo které majitel sám neobdělával, nýbrž pronajímal. Ve Velkých Němčicích jich bylo zajištěno 8, v Uherčicích 9 a v Křepicích 4. Majitelům zabraných usedlostí bylo dne 28. října 1942 okupanty nařizeno, aby se do 9. hod. dne 30. října 1942 vystěhovali a klíče od domu odevzdali. Vzáti si mohli jen některé věci z určitých místností, veškerý živý i mrtvý inventář museli však ponechat kolonistům.

Dne 30. října 1942 přijelo do Velkých Němčic, Křepic a Uherčic 21 rodin vystěhovaných Besarabců. Doprovázel je okresní hejtman Němec Schmelzlein z Brna a příslušníci SA ze Židlochovic. V obcích byly kolonistům uspořádány Němci a odpadlími Čechy průvody. Do zabraných usedlostí byli slavnostně uváděni. Příchodem kolonistů vzrostl počet žáků na německé škole ve Velkých Němčicích na 27 a v Uherčicích na 16. Celkový počet Němců v obvodě, včetně Besarabců, činil koncem okupace 2% všeho obyvatelstva.

Dnem 30. června 1943 byla zrušena četnická stanice v Nikolčicích a tato obec i se státními dvory Karlovem a Novým dvorem připadla do obvodu zdejší stanice.

Německými úřady – hlavně Gestapem – bylo v době okupace zatčeno ve zdejším obvodě celkem 14 osob pro politickou nebo tzv. protistátní činnost. Z tohoto počtu byla 1 osoba popravena v Kounicových kolejích v Brně, 2 osoby umučeny

Dne 8. září 1942 dostavili se do Velkých Němčic, Křepic a Uherčic prospektoři SS a počali vyhledávat české zemědělské usedlosti pro německé vystěhovalce. Byly

v koncentračních táborech a ostatní se vrátili. Z obce Uherčice bylo 6 rodin cikánů, celkem 24 členů, odvěčeno do cikánských táborů v Hodoníně a Terezíně, z tohoto počtu se ani 1 osoba nevrátila.

V době okupace přestal v obvodu veškerý kulturní život. V jednotlivých obcích byly za celou dobu okupace uspořádány celkem 2 nucené přednášky s předepsaným programem, 1 koncert a 1 divadelní představení, které bylo sehráno vyslanou divadelní společností z Brna.

Tělocvičné jednoty „Sokol“ a „Orel“ byly v r. 1941 rozpuštěny, jejich majetek zabaven a tělovýchovné nářadí odevzdáno německým školám, které byly moderně vybaveny přes to, že v českých školách tohoto nářadí nebylo. Na českých školách v obvodu byl všude zachován republikánský duch.

Velcí i malí zemědělci se za okupace vyplatili z dluhů a nabyli dokonce i úspor, avšak na úkor státu a drobných lidí, hlavně městských.

Pracovní morálka byla počátkem okupace dobrá, neboť kdekdo hleděl pracovat, aby se vymanil z dluhů. Později, když velká část obyvatelstva byla totálně nasazena mimo zdejší území a za vydělané peníze se nedalo ničeho pořídit, pracovní morálka upadla docela. Dělníci z práce utíkali, a ač byli Gestapem stíháni pro porušení pracovního poměru, nedbali toho, neb každý si chtěl zachovat život před nálety.

Fašistické hnutí mělo v obvodu ohlas, ve Velkých Němčicích a Nikolčicích byly slabší skupinky Gajdovců, v Křepicích bylo hnutí dosti agresivní, odbočka to Mančele a Valy. Hnutí však od r. 1940 žádnou činnost nevyvíjelo. V obci Uherčicích se tato politická složka vůbec neujala.

Dne 15. února 1945 byly zřízeny ve všech obcích pracovní tábory pro opevňovací práce, které trvaly až do 14. dubna 1945. Vykopané zákopy však nikterak nepřispěly k obraně Němců, zapříčinily však velkou katastrofu obci Velké Němčice, o něž byly svedeny urputné boje,

Zjevné odbojné hnutí nebylo v obvodu pozorováno a ani cizí partyzánské skupiny se zde pro přehledný rovinný terén neobjevily. Veškeré

obyvatelstvo bylo však duchovně na 100% jednotno v odboji.

V únoru 1945 bylo na důvěrné schůzi vedoucích NS v Židlochovicích navrženo, aby se utvořily Národní výbory, ke koncepci však pro zkomplikované poměry nedošlo.

Osvobozovací boje v obvodu Velké Němčice.

Dne 15. dubna 1945 po 15. hod. byla obec Křepice a Velké Němčice poprvé bombardována ruskými letci, neboť se v těchto obcích nacházela velká část německého vojska. Bylo poškozeno několik obytných domů a střech, ve Velkých Němčicích zabit 2 a poraněny rovněž 2 osoby, z nichž 1 třetího dne zemřela. Telefonní spojení bylo již 14. dubna 1945 německou brannou mocí přerušeno.

Na noc se již většina obyvatelstva uchýlila do krytů, neboť německé jednotky zaujaly před večerem svá palebná postavení a kolem 21. hod. byly od Hustopeče hlášeny první ruské pancéře. Besarabci a Němci opusili v noci svá přidělená hospodářství a odjeli, pokud nebyli zařazeni do Volksšturmu, směrem k Brnu.

Dne 16. dubna 1945 dopoledne a předcházející noci byly Velké Němčice a jejich okolí několikrát letecky bombardovány. Byly způsobeny jen hmotné škody na majetcích. Ve 14. hod. dne 16. dubna 1945 započaly již u Velkých Němčic oboustranné boje, které trvaly s menšími přestávkami nepřetržitě po 40 hodin. Rudá armáda byla nucena třikrát ustoupiti. Obyvatelstvo po celou dobu z krytů nevycházelo.

Dne 18. dubna 1945 o 7. hod. vnikly do Velkých Němčic první oddíly Rudé armády a německá vojska se stáhla před nimi, po vyhození mostu přes řeku Svatku, směrem k Přibicím a Přisnoticím, poněvadž obce Uherčice, Nosislav a Židlochovice byly již obsazeny RA.

Během osvobozovacích bojů shořelo ve Velkých Němčicích do základů 99 domů, 71 jich bylo pobořeno a všechny více nebo méně poškozeny. O život přišlo 9 osob a 9 osob bylo poraněno. Ztráty na dobytku byly značné.

V obci Uherčicích bylo požárem zničeno 28 domů a 4 rozbořeny. O

život přišla 1 osoba a 5 jich bylo zraněno.

V Křepicích vyhořela pouze 1 stodola. O život přišly 3 osoby a 1 osoba byla poraněna.

V Nikolčicích vyhořelo 5 domů a 34 jich bylo poškozeno. O život přišlo 7 osob a 2 osoby byly poraněny.

V osvobozovacích bojích hrdině padlo v obvodu obce Velké Němčice 158, v obvodu obce Uherčice 13, v obvodu obce Křepic 113 a v obvodu obce Nikolčice 60 příslušníků Rudé armády. Byli pochováni společně a důstojně na veřejných prostranstvích v obcích. Počátkem roku 1946 byli všichni exhumováni a pohřbeni na společném hřbitově v Ořechově u Brna.

Po osvobození bylo nutno opravit všechny komunikační prostředky, vybudovat nová letiště u Nových Dvorů a Žabčic a opravit železniční trať Brno – Břeclav. K těmto pracím bylo upotřebeno obyvatelstva zdejšího obvodu v počtu 300 osob po dobu 14 dnů.

Po osvobození ustavily se ve všech obcích Místní Národní výbory, podle košického vládního programu.

Příslušníci zdejší stanice konali službu podle pokynů MNV Velké Němčice až do 31. května 1945.

Tak skončila v naší obci válka podle zápisu velitele četnické stanice.

Příště „Únorové události r. 1948“ a „Volby do Národního shromáždění“.

Ze života hasičů. Činnost SDH v roce 2015

Jana Rozková - SDH Velké Němčice

Pořádání plesu, sběru starého železa, výletů, ale i pomoc například při zalévání stromků v obci a samozřejmě i při likvidaci požárů – to je jen slabý výčet aktivit, kterými se může pochlubit Sbor dobrovolných hasičů Velké Němčice za uplynulý rok.

K 31. prosinci 2015 čítal sbor 47 členů z řad dospělých a 18 mládežníků. Hned na začátku ledna, v pátek 9. 1. se konala výroční valná hromada, 17. ledna jsme pak pořádali Hasičský ples. Těmto akcím byla první měsíc v roce podřízena hlavní činnost. Dále jsme v lednu uskutečnili svaz vánočních stromků.

V plesové atmosféře se nesl i únor. Zúčastnili jsme se plesů v Přísnoticích a v Novosedlích. Začátek roku jsme však zasvětili i údržbě vozového parku. Avii jsme odvezli do Brna, kde byla vyměněna převodovka.

V březnu se několik našich členů zúčastnilo výroční valné hromady okresu Břeclav ve Starovičkách a již tradičně jsme uspořádali Josefský turnaj v bowlingu. Pracovali jsme také na zvelebování hasičské zbrojnice – vykopali jsme a zabetonovali odpad pod umyvadlem a nainstalovali

k němu ohřívač vody. Koncem února se v naší režii odehrál sběr železného šrotu po obci.

V dubnu nás navštívila kontrola z Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje a s prvními teplými dny jsme se pustili do nátěru překážek na hřišti. Slavnostní událostí pak byla svatba našich členů Josefa Horčice a Markéty Bažantové.

Začátek května se nesl v duchu oslav svátku sv. Floriána, patrona hasičů. Zúčastnili jsme se ve slavnostních uniformách mše svaté v kostele a svátek jsme jako každý rok oslavili i grilováním a odpoledním posezením v hasičské zbrojnici. Dále jsme nechyběli ani na oslavách výročí 140 let od založení sboru v Drnholci. Zásahová jednotka vyjela na tematické cvičení do areálu společnosti Flaga.

V červnu jsme se vypravili na zájezd do Krkonoš. Ubytovali jsme se v Harrachově a během prodlouženého víkendu jsme navštívili Liberec s vyjížděnou na Ještěd, Jablonec s muzeem skla a bižuterie a při zpá-

teční cestě Mladou Boleslav s muzeem automobilky Škoda a letecké muzeum. S naší technikou jsme nechyběli ani na dětském dni, který na místním hřišti pořádala základní škola.

V červenci jsme se potýkali s velkým suchem, proto naše zásahová jednotka vyjela k několika menším požárům. Družstvo starších hasičů-veteránů se zúčastnilo soutěže v Šitbořicích „O Plučárek Štengaru“.

V srpnu vysoké teploty a sucho pokračovalo. Byli jsme proto starostou městyse požádáni o pomoc při zalévání stromků v obci.

Prověřovali jsme také hladinu vody v obecní studni a několik našich členů se zúčastnilo oslav výročí 70 let založení Sboru dobrovolných hasičů Novosedly.

V září jsme uspořádali akci na ukončení prázdnin spojenou s rožněním kýt.

Počátkem října nás navždy opustil dlouholetý velitel okresu a člen výkonné rady pan Hanák. Na jeho pohřbu v Poštorné jsme nemohli chybět. Do generální opravy byla odvezena přenosná požární stříkačka a v Mikulově se konal Gulášfest, kde jsme již tradičně sklízeli úspěch s kotlem jeleního guláše.

V listopadu se ve Velkých Pavlovicích konalo shromáždění starostů sborů. Náš člen Josef Horčica st. na něm převzal medaili od hejtmana kraje Michala Haška. Zorganizovali jsme také zabíjačku a zásahová jednotka se v rámci utužování fyzické zdatnosti vypravila na výšlap do Orlických hor.

Na konci roku 2015 se naši členové převlékli za Mikuláše, čerty a anděly a obcházeli děti v obci. Nechyběli jsme ani na soutěži Vánoční kapr ve Cvrčovicích.

Poděkování patří všem členům, kteří se na bohaté činnosti podíleli, a starostovi městyse za dobrou spolupráci a podporu.

KRAJ KVETOUČÍ RÉVY

Jaroslav Samson, předseda Sdružení vinařů Velké Němčice

Sdružení vinařů Velké Němčice, vinaři ze Starovic, Křepic, Uherčic a Velkých Němčic srdečně zvou všechny milovníky vinařské turistiky a dobrého vína na již 8. ročník Kraje kvetoucí révy, který se bude konat **4. června 2016, v době od 9,30 - 20,00 hod. (po dohodě s vinaři děle).**

Jaro je tu. Nastala doba výletů a procházek po našem kraji beze stínů. Letos jsme vám připravili nově značenou tematickou trasu Kraj kvetoucí révy a díky zvýšenému zájmu hostů a vinařů bude otevřeno 15 sklepů.

Pohyb účastníků mezi obcemi a sklepeními bude zdarma zajišťovat kyvadlová autobusová doprava. Vlastní dopravní prostředky může návštěvník nechat v bezpečí otevřeného sklepa. Od vlaku z Hrušovan u Brna do Velkých Němčic tam a zpět je možno využít dopravu IDS, nebo v případě větší skupiny hostů zpětnou dopravu zajistíme i do Hustopečí.

K ubytování je možno využít ubytovací kapacitu v obcích a blízkém okolí.

Vlastní akce bude rozdělena do dvou částí.

První část – cyklovýlet povede po tematické trase Kraj kvetoucí révy v délce cca 30 km. Budete mít možnost se projet na kole či kolečkových bruslích, nebo také pěšky kvetoucími vinicemi o celkové ploše 215 ha. Z vyhlídkových bodů si prohlédnete zajímavá místa v blízkém či vzdáleném okolí, nebo si můžete jen tak popojet ze sklepa do sklepa na skleničku a popovídat si s přáteli.

Druhá část - kulturní, je zaměřena na účastníky, kteří se rozhodli plně využít nabídky cyklovýletu a další hosty, kteří se chtějí věnovat ochutnávce a nákupu vínečka v otevřených sklepech. V průběhu akce se seznámíte s jedním z nejdůležitějších období vývoje révy vinné a to je kvetení vinic. Dále pak s architekturou otevřených sklepů, s vinařskými tradicemi a technologiemi, ochutnáte kouzlo naší přírody a chuť sluncem prozářeného lahodného moku a dalších produktů révy vinné. Již tradičně

je připraven doprovodný programem. Při nasbírání potřebného počtu razítek z otevřených sklepů se můžete v 18:00 hod. v Rodinném vinařství U Samsonů účastnit slosování soutěže o hodnotné ceny s tím, že všichni soutěžící dále postupují do celostátního kola soutěže Nadace Partnerství. Dále jsme pro vás připravili soutěž „Vytáhni štupeček a vyhrávej“, prohlídku velkoněmčického kroje, zahraje vám cimbálová muzika, country muzika, zazpívají mužáci a další zážitky v otevřených sklepech.

Jaro je tu, hurá, sláva, pa-prsky nám slunce mává

Za kolektiv MŠ - Mgr. Lucie Rohrerová

Po dlouhé a únavné zimě konečně přišlo to, na co jsme všichni netrpělivě čekali – jaro! A s ním i jarní dopolední výprava do přírody, kterou jsme si s dětmi naplánovali na čtvrtek 21. dubna. Tentokrát jsme se dohodli, že každá třída důkladně prozkoumá jiný kout naší vesničky. A tak se Medvídci vypravili prozkoumávat přírodu na Brodač, Koťátka po hrázi směrem na Noslav a Berušky vyrazili do lesa k hájence.

Každému výletníkovi se na zádech pohupoval batůžek se svačinkou a s nějakou tou dobrůtkou na posilňovou. Cesta byla daleká, ale my šikulky ze školky zvládneme ledasco! Jakmile jsme urazili kus cesty, udělali jsme si přestávku, posilnili se svačinkou, malým pamlskem od maminky a nezapomněli jsme ani doplňovat tekutiny. Po svačince jsme se vypravili dál a cílem naší vycházky bylo všimnout si a pozorovat, jak se příroda po zimě probouzí a vybarvuje se. Poslouchali jsme zvuky přírody, nechali se hladit slunečními paprsky, objímali jsme stroměčky a snažili se načerpat z nich energii. Při tom všem jsme po očku sledovali, zda nepotkáme nějakého zvířecího kamaráda. A ejhle, najednou jsme spatřili zaječí rodinku, která pelášila po poli, a také se nám podařilo vyplašit koroptvičku, která vylétla ze křoví přímo před námi. Trošku nás polekala, ale my ji zřejmě víc. Děti ze třídy Berušek měly možnost prohlédnout si u hájenky lišku a možná to byla právě ta, která odnesla Budulínka! Koťátka pozorovala při

práci na poli traktoristu a Medvídci po cestě potkali dva geodety, kterých se plní zvědavosti vypytavali, k čemu slouží ta prazvláštní „kamera“ a co s ní pánové sledují. Pořád se máme co učit.

Když se blížil čas oběda, vypravili jsme se zpátky do školky. Paní kuchařky nám mezitím připravily řízky, které jsme slupli jak malinu a potom už byl na řadě odpočinek na postýlce. A po hezké pohádce už se každý mohl ponořit do říše snů.

Pozvánka

Zveme občany na veřejné zasedání Zastupitelstva městyse Velké Němčice, které se bude konat ve **čtvrtek 19. května 2016 v 19,00 hodin v místním kině.**

Tělovýchovná jednota Sokol Velké Němčice ve spolupráci se stárky ročníku 1998 si Vás dovoluují pozvat na tradiční

MÁJOVOU ZÁBAVU,

**která se koná
v sobotu 14. května 2016.**

Program:

18.00 hodin - průvod stárků po obci
20.00 hodin - taneční zábava v sále kulturního domu

K tanci a poslechu hraje dechová hudba Dubňanka.

Občerstvení zajištěno.

Májovou slavnost zahájíme stavěním máje na tanečním parketu u kostela – v pátek 13. 5. 2016 v 19.00 hodin. Prosíme rodiče stárků, ale i ostatní občany o pomoc.

Jste srdečně zváni.

Vinaři z Velkých Němčic, Starovic, Křepic a Uherčic zvou na

KRAJ KVETOUcí RĚVY
www.krajkvetoucirevy.cz
| 4. | 6. | 2016 |
Putování po otevřených sklepech
Cyklotrasy kvetoucími vinicemi
Výstava Velkoněmčického kroje Rodinného vinařství U Samsonů
Mužský sbor, posezení u cimbálu, country muzika
Prezentační vinařských firem
Soutěž o ceny
Občerstvení po celou dobu akce zajištěno
Kyvadlová doprava zdarma
Sklepy otevřeny od 9.30–20.00 hod. (po dohodě děle)

Start: v 9,30 hod. z info centra ve Velkých Němčicích a každého otevřeného sklepa, který se účastní projektu, viz mapa.

Startovné: 150,- Kč/os., děti do 15 let zdarma.

Občerstvení, WC, doprovodný program: v otevřených sklepech. Více na www.krajkvetoucirevy.cz, mobil: 777673601

Srdečně zvou členové Sdružení vinařů Velké Němčice, vinaři ze Starovic, Křepic, Uherčic a V. Němčic.

PROGRAM KINA JISKRA

(program kina na www.365dni.cz nebo <http://www.zsvelkenemcice.eu>)

27.května 2016, (pátek), 17,30 hod.

Star Wars - Síla se probouzí

Akční dobrodružný film v české verzi.

30.května 2016, (pondělí), 17,30 hod.

Hodný dinosaur

Animovaný film v české verzi.

31.května 2016, (úterý), 17,30 hod.

Sněhová královna 2

Pokračování úspěšně animované pohádky.